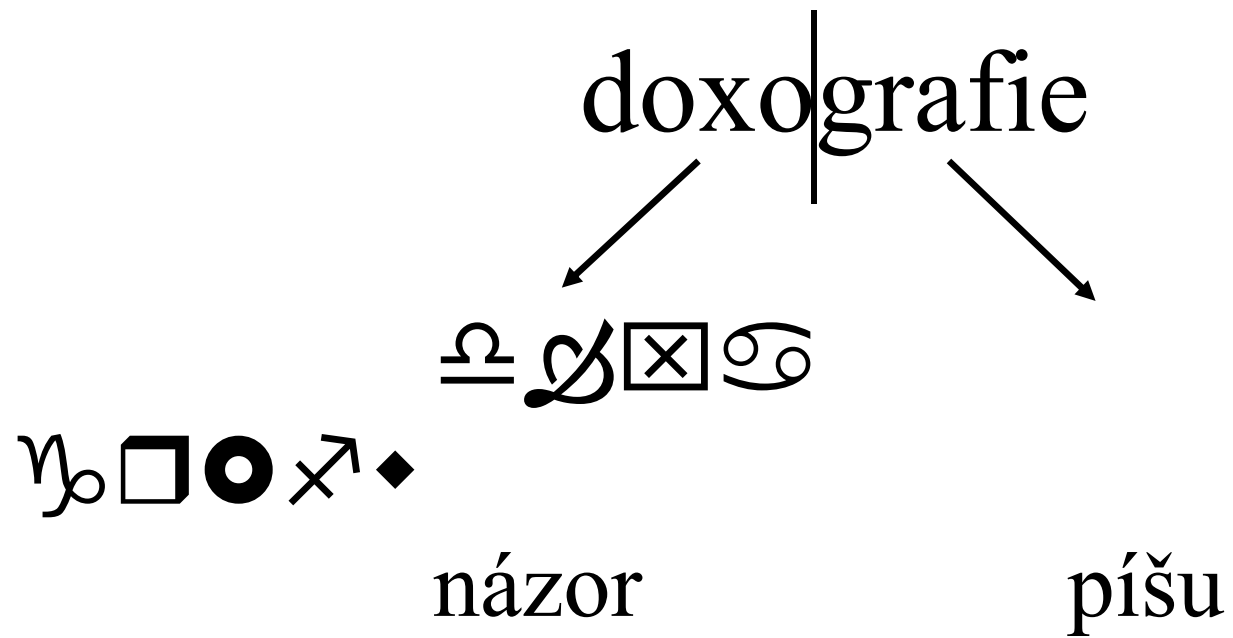
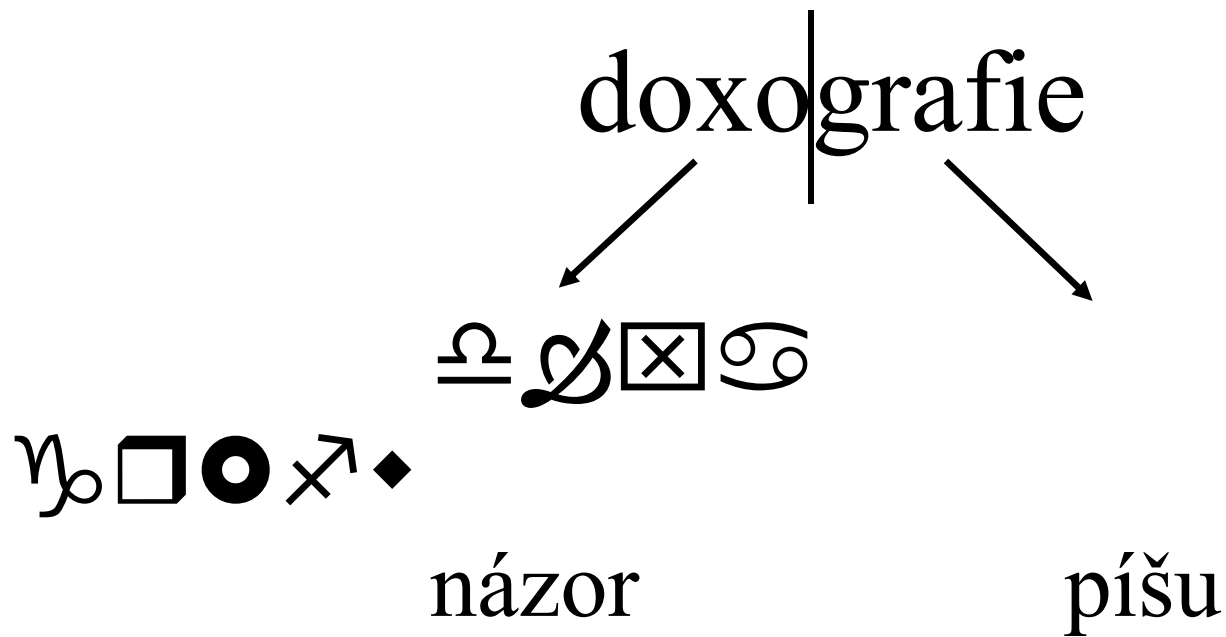

Co je to doxografie ?

Co je to doxografie ?

doxografie = antická obdoba dějin filozofie

Co je to doxografie ?

Kde se objevují doxografické texty?

```
graph TD; A[Kde se objevují doxografické texty?] --> B[doxografické spisy]; A --> C[spisy s jiným zaměřením];
```

doxografické spisy

- Theofrastos: *Názory fyziků* (16 sv.)
- Aetios: *Názory filozofů* (5 sv.)
- Pseudo-Plútarchos: *Pestrosti*
- Diogenés Laertios: *Životy slavných filozofů*
- Sótión: *Nástupnictví*

spisy s jiným zaměřením

- **filozofické spisy**
 - Aristotelés
 - Sextos Empeirikos
 - Cicero: *O přirozenosti bohů*
- **komentáře**
 - Alexandros
 - Simplikios
- **křesťanské spisy**
 - Hippolytos: *Vyvrácení všech bludů*
 - Hermeiás: *Výsměch pohanským filozofům*
- **speciální spisy**
 - biologické (Censorinus)
 - astronomické (Achillés Tatijs)
 - alchymistické (Olympiodóros)

Co je to doxografie ?

2 typy uspořádání doxografického textu

řazení podle autorů

(X měl tyhle názory, Y tamty názory...)

- Hippolytos
- Pseudo-Plútarchos
- Diogenés Laertios
- Sótión

řazení podle témat

(K tomuto tématu se X vyjádřil tak, Y takto...)

- Theofrastos
- Aetios
- Alexandros
- Simplikios
- Cicero
- Sextos-Empeirikos
- Hermeiás
- Censorinus
- Achillés Tatiús
- Olympiodóros

Co je to doxografie ?

2 typy uspořádání doxografického textu

řazení podle autorů

(X měl tyhle názory, Y tamty názory...)

- Hippolytos
- Pseudo-Plútarchos
- Diogenés Laertios
- Sótión

řazení podle témat

(K tomuto tématu se X vyjádřil tak, Y takto...)

- Theofrastos
- Aetios
- Alexandros
- Simplikios
- Cicero
- Sextos-Empeirikos
- Hermeiás
- Censorinus
- Achillés Tatijs
- Olympiodóros
- **Aristotelés**

Aristotelés

Vliv Aristotela na další doxografii:

1. řazení podle témat
2. zapojení doxografie do textu
3. jazyk

Aristotelés

1) Řazení podle témat

- dáno zaměřením spisů

- nejvýzn. doxografické pasáže:

• <i>Metafyzika</i>	I	čtyři příčiny
• <i>Fyzika</i>	I	principy/počátky
	II	náhoda a samočinnost
	III	neomezeno
	VIII	je pohyb věčný?
• <i>O nebi</i>	II	Země
	III	elementy
	IV	lehkost a tíže
• <i>O vzniku a zániku</i>	I	vznik-zánik, kval. změna
	II	elementy
• <i>O duši</i>	I	duše
• <i>Meteorologika</i>	I, II	řada dílčích témat

Aristotelés

2) Začlenění doxografie do ostatního textu

- doxografický úvod k tématu

- motivace:
- a) kritika starších názorů
 - b) „tendence ke sbírání materiálu“

Aristotelés

3) Jazyk, terminologie

- jen omezeně zachovává původní terminologii
- pojmově sjednocuje předchozí fil. pomocí vlastních pojmů
- užívá pojmy jako:
 - *arché (princip, počátek)*
 - *elementy*
 - *čtyři příčiny*
 - *hypokeimenon (podklad)*
 - *homoimerie*
 - *věčný pohyb*

Theofrastos

Význam Theofrasta:

- Theofrastos = mezičlánek mezi Aristotelem a ostatní doxografií
- *Názory fyziků* – základní dílo antické doxografie

Theofrastos

Theofrastovy nedostatky:

- Theofrastos studoval dříve Aristotela než presokratiky
- jako klíčová témata volil témata Aristotelova